

Översätta QGIS till Svenska

Förslag på arbetsmetod för översättare

GIS är en tekniskt avancerad mjukvara inom ett komplicerat område, där det är vanligt att man använder termer och uttryck från det engelska språket. Av den anledningen är det naturligt att tycka att man inte behöver översätta allt, utan i stor utsträckning kan använda originalspråk. Är man av den åsikten så kan man istället använda QGIS på engelska, vilket säkerligen kan passa många. En översättning av QGIS till svenska är inte i första hand till för den här kategorin människor! Ett översatt QGIS är till för alla, men framför allt för de som inte har omfattande GIS utbildning och för de som använder programmet som hobby eller mera sällan, men även för de som inte är så bekväma med engelska språket. Därför så bör en översatt version av QGIS vara såpass konsekvent översatt att det enbart är på svenska vanligt förekommande engelska uttryck, eller mera komplicerade tillämpningar, som förblir oöversatta. Man kan dock kräva att användare av QGIS själva kan ta reda på innebörden av krångliga ord och uttryck, så att gränssnittet i sig inte behöver vara utbildande.

Bakgrund

All översättning av QGIS sker via webbsidan <https://www.transifex.com/qgis>.

För att delta som översättare behöver man skapa ett konto och ansöka om medlemskap i en grupp med översättare för det språk man är intresserad av.

Förutom "översättare" kan man ha en eller flera "granskare". Granskarnas uppgift är att kontrollera översättningar och "fastställa" sådant som är kontrollerat och korrekt. Det som är "granskat" kan sedan inte en översättare ändra på. Tyvärr så händer det att redan granskade ord och uttryck behöver ändras av olika anledningar, därför är granskare en ganska central roll.

Utöver "översättare" och "granskare" så finns rollen "koordinator". Koordinatören har bland annat behörighet att utse nya granskare.

Transifex är kopplad mot "QGIS Master", vilket innebär att när det är dags för en ny stabil release så "drar" man in översättningarna från Transifex. När det däremot ges ut mindre uppdateringar så är det inte säkert att nya översättningar kommer med. Det är därför särskilt viktigt att hålla QGIS översatt så nära 100% som möjligt just i samband med de stabila releaserna.

Metod

Alla översättningsbara texter i QGIS hanteras som "textsträngar". En textsträng kan vara väldigt kort, till väldigt omfattande. Den kan bestå av enstaka ord eller uttryck, till långa dokument med flera meningar.

När man översätter så behöver man framför allt ta hänsyn till två saker:

1. Sammanhanget
2. Skall det översättas eller ej

Sammanhanget är väldigt viktigt för hur något skall översättas. Ett exempel från verkligheten är:

"Project points" översatt med "Projektpunkter"

Helt korrekt, men då det är taget ur sitt sammanhang så blev det helt fel. Vad det handlade om var "projicering" av punkter, vilket är omöjligt att avgöra om man bara läser den oöversatta meningen.

Av denna anledning så är det nästan alltid nödvändigt att identifiera var i QGIS textsträngen används, för att översättningen skall bli så korrekt och relevant som möjligt. Detta får man en begränsad indikation om i Transifex, men detta är sällan tillräckligt.

För att översätta så krävs att man har QGIS master installerat där man kan testa och leta efter textsträngar som är oöversatta eller felaktiga. Man kan även behöva växla mellan Svenska och Engelska då och då för att säkerställa att man översätter rätt textsträng. Man kan såklart "rätta" översättningen efter en release, men detta är i många fall bortkastat då ändringarna inte kommer att användas förrän nästa stabila release, och då kan textsträngen ändå vara ändrad och behöva översättas på nytt.

Det finns uttryck som man behöver överväga om dessa skall **översättas eller ej**. En del engelska uttryck används även normalt på svenska, även om det går att översätta dessa. Det här är lämpligt för ord eller termer som normalt används på engelska. Ett exempel på detta är "plugin". Här kan man översätta det med "insticksprogram", men i praktiken så använder vi "plugin" även på svenska, och de allra flesta förstår vad som avses.

Ett annat område som inte bör översättas är formler och uttryck. Om det exempelvis står "split() " så är det olämpligt att översätta detta med "dela()", då det uttrycket inte fungerar i uttrycksbyggaren.

Samarbeta

Är man flera översättare så kan det vara bra att samarbeta när det framför allt gäller svåra uttryck, men även för huruvida textsträngar skall översättas eller ej.

I Transifex finns det ett inbyggt stöd för såväl ordlistor som kommentarer runt textsträngar. Ordlistor kan vara bra om man som nämnts tidigare försöker göra en enhetlig tolkning av "plugin" så att detta inte längre översätts med "insticksprogram". Ett exempel på kommentar kan vara när man inte gör en tydlig och rak översättning, eftersom sammanhanget gör att något annat passar bättre. Exempelvis kan man tydliggöra att det handlar om just projicering av punkter med riktning och avstånd och inte punkter i projektet. Kommentarer är kopplade till textsträngar och följer inte med till andra liknande textsträngar, det gör däremot översättningar i ordlistan.

Alla översättare har en inkorg med meddelande, vilket gör det enkelt att skicka meddelande mellan översättare. Om man använder andra kanaler så riskerar man att utesluta en del översättare, men om det avsevärt underlättar arbetet så kan det vara framgångsrikt. Man bör dock försöka säkerställa att samtliga aktiva översättare kommer med i dessa informationsflöden, och att man även dokumenterar i ordlista och kommentarer i Transifex.

Klas Karlsson

Koordinator QGIS Desktop på Svenska